

Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού

Διεύθυνση: ΣΤΑΔΙΟΥ 5, 2^{ος} Όροφος, Γραφ. 203, GR105 62, ΑΘΗΝΑ,
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: posdep.gr@gmail.com Ιστοσελίδα: www.posdep.gr
Τηλέφωνο: 210 3689316 Fax: 210 3689317

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2015

Την Παρασκευή 16/10/2015, η ΕΓ της ΠΟΣΔΕΠ (την εκπροσώπησε ο Στάθης Ευσταθόπουλος) συναντήθηκε με τον Αναπλ. Υπουργό Έρευνας καθ. κ. Κ. Φωτάκη.

Τα θέματα που η ΠΟΣΔΕΠ είχε θέσει προς συζήτηση στην ΗΔ της συνάντησης ήταν:

1. η πολιτική της κυβέρνησης για την έρευνα και καινοτομία
2. η χρηματοδότηση της έρευνας
3. τα ερευνητικά προγράμματα ΕΣΠΑ της επόμενης προγραμματικής περιόδου,
4. η δυνατότητα παράτασης των τρεχόντων προγραμμάτων ΕΣΠΑ (π.χ., ΑΡΙΣΤΕΙΑ II, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ)
5. η πορεία του προγράμματος για τον Εθνικού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών

Υποδομών.

Εκ μέρους της ΠΟΣΔΕΠ τέθηκαν τα βασικά αιτήματα της Πανεπιστημιακής κοινότητας και ιδιαίτερα, η ανάγκη χρηματοδότησης της έρευνας καθώς τα τελευταία χρόνια η δραστηριότητα του Υπουργείου και της ΓΓΕΤ είναι σε απαράδεκτα χαμηλά επίπεδα κοντά στο μηδέν, η ανάγκη για διαφάνεια με συγκεκριμένες προτάσεις (δημιουργία και δημοσιοποίηση μητρώου χρηματοδοτήσεων και απόδοσης αποτελεσμάτων, συμμετοχή εκπροσώπων των ερευνητών - ΠΟΣΔΕΠ, ΕΕΕ, ΟΣΕΠ/ΤΕΙ - στη διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων κ.λ.π.) και η ανάγκη αξιοποίησης του νέου ερευνητικού δυναμικού της χώρας το οποίο χάνεται στο εξωτερικό.

Για τα 1,2 και 3 ο Υπουργός παρουσίασε και ανέλυσε την πολιτική της κυβέρνησης όπως αυτή παρουσιάστηκε και μέσα από τις προγραμματικές του δηλώσεις στη Βουλή. Επισυνάπτονται στο τέλος της παρούσας ανακοίνωσης τα ηλεκτρονικά αρχεία που μας έδωσε από τα οποία αναδεικνύεται η πολιτική αυτή. Κεντρικό χρηματοδοτικό εργαλείο θα αποτελέσει η δημιουργία ενός ανεξάρτητου Ταμείου που θα είναι αποκλειστικά επιφορτισμένο με τη χρηματοδότηση της Έρευνας στα ΕΚ, τα Πανεπιστήμια και την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί από το ελληνικό δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων μέσω χαμηλότοκου δανείου.

Για το 4, ενημέρωσε ότι η δυνατότητα παράτασης εξαρτάται από το αν θα δοθεί παράταση συνολικά στο ΕΣΠΑ και αυτό αν γίνει θα γίνει σε κεντρικό Ευρωπαϊκό επίπεδο, κάτι που δεν το βλέπει πολύ πιθανό.

Για το 5, ενημέρωσε ότι το πρόγραμμα συνολικά θα χρηματοδοτηθεί με περίπου 300 εκ. ευρώ, εκ των οποίων τα 70 εκ. θα δοθούν στην πρώτη φάση, η οποία έχει ξεκινήσει με συναντήσεις με τους εκπροσώπους των εγκεκριμένων Ερευνητικών Υποδομών ώστε να καθοριστούν οι ανάγκες χρηματοδότησης τους για την πρώτη φάση.

Η Εκτελεστική Γραμματεία της ΠΟΣΔΕΠ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές, θα σας μεταφέρω στον κόσμο της Έρευνας. Ένα τομέα που μαζί με την Παιδεία για αυτή την κυβέρνηση βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα για την επομένη ημέρα.

Η επιστημονική Έρευνα μπορεί να αποτελέσει ανάχωμα απέναντι στην πνευματική, ηθική και υλική αποδόμηση της Κοινωνίας στην οποία έχει οδηγήσει η οικονομική κρίση. Ταυτόχρονα, η αξιοποίηση της νέας Γνώσης που παράγεται από την Έρευνα μπορεί να δώσει ελπίδα και προοπτική στη χειμαζόμενη Κοινωνία.

Στο παραπάνω πλαίσιο, οι πρωτοβουλίες του Τομέα Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Παιδείας εστιάζονται σε δύο κύριους στόχους:

1. Πρώτος στόχος είναι η επιστημονική Έρευνα που συντελείται στη χώρα να αποτελέσει στήριγμα για την Παιδεία και τον Πολιτισμό. Δράσεις που βασίζονται στην όσμωση μεταξύ των τομέων αυτών συντελούν στη διαμόρφωση ενός ενιαίου χώρου Έρευνας και Παιδείας, που αποτελεί προγραμματικό στόχο της κυβερνητικής πολιτικής. Αντίστοιχα, εμβληματικές πρωτοβουλίες που συνδέουν τον Πολιτισμό με την Έρευνα και την Τεχνολογία μπορεί να αναδείξουν συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας και να δώσουν το στίγμα της διαχρονικότητας και της συνέχειας.

2. Ο δεύτερος στόχος είναι το μεγάλο στοίχημα:

Με την Καινοτομία που προκύπτει από την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, η επιστημονική Έρευνα να γίνει μοχλός για την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάπτυξη της χώρας, για να ξεπεραστεί η κοινωνική και οικονομική κρίση και να δημιουργηθούν προοπτικές για την «επόμενη ημέρα».

Πολλές προσπάθειες έχουν γίνει στο παρελθόν για το σκοπό αυτό. Τα αποτελέσματα όμως ήταν πενιχρά. Σαφώς χρειάζεται νέα σκέψη και νέες προσεγγίσεις που θα λαμβάνουν υπόψη τη διαμόρφωση του σημερινού διεθνούς τοπίου. Δύο κύρια χαρακτηριστικά αυτού του τοπίου είναι η παγκοσμιοποίηση της Οικονομίας και η ταυτόχρονη παγκοσμιοποίηση της Γνώσης.

Οι στόχοι αυτοί θα εξυπηρετηθούν από τρεις βασικές δράσεις:

- Πρώτον, την προάσπιση και τη δημιουργία ευκαιριών για το εξαιρετικό επιστημονικό δυναμικό που διαθέτει η χώρα και το οποίο αποτελεί το συγκριτικό της πλεονέκτημα στη διεθνή αρένα. Με ιδιαίτερη χαρά θα ήθελα να ανακοινώσω και από το βήμα της Βουλής, πρόσφατη αναφορά της

ΕΕ όπου ανάμεσα στα καλύτερα 50 Ερευνητικά Κέντρα της Ευρώπης όσον αφορά τις επιδόσεις τους στο ιδιαίτερα ανταγωνιστικό 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα, συγκαταλέγονται 4 ελληνικά Ερευνητικά Κέντρα. Επιπλέον, είναι αξιοσημείωτο ότι έλληνες ερευνητές από τον ακαδημαϊκό ερευνητικό και ιδιωτικό τομέα κατάφεραν να προσελκύσουν συνολικά από το 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της ΕΕ, κατά τα έτη 2007-2013, ποσό μεγαλύτερο από 1 δις € σε ανταγωνιστική βάση. Εάν δεν είχαν υπάρξει οι αντίστοιχες πρωτοβουλίες των Ελλήνων ερευνητών το ποσό αυτό δεν θα ερχόταν στη χώρα.

Όμως, το δυναμικό αυτό σήμερα αιμορραγεί. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του Bloomberg την πενταετία 2009-2014, κατά την οποία κυριάρχησαν οι ατελέσφορες πολιτικές της λιτότητας, περίπου 20.000 εξειδικευμένοι επιστήμονες, ακαδημαϊκοί και ερευνητές εγκατέλειψαν τη χώρα. Ο αριθμός αυτός είναι σχεδόν δεκαπλάσιος από αυτόν προηγούμενων πενταετιών.

Η άμεση προκήρυξη στοχευμένων δράσεων του νέου ΕΣΠΑ (ΣΕΣ) που δίνουν ευκαιρίες σε νέους ερευνητές να εργαστούν στη χώρα, με περισσότερους από 2000 ωφελούμενους μεταπτυχιακούς, υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδάκτορες ερευνητές, σε συνδυασμό με την τόνωση του ερευνητικού ιστού στα Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ) και τα ΑΕΙ/ΤΕΙ, ώστε να δημιουργηθούν πόλοι έλξης για νέους ερευνητές αλλά και για καταξιωμένους επιστήμονες που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, βρίσκονται στο επίκεντρο του σχεδιασμού μας.

• Δεύτερη δράση είναι η προώθηση νομοθετικών και θεσμικών ρυθμίσεων που θα διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία των ΕΚ και θα απελευθερώνουν τις δυνατότητες που διαθέτουν για την επιδίωξη της επιστημονικής ποιότητας και της πραγματικής αριστείας. Σε πρώτη φάση θα κατατεθούν νομοθετικές ρυθμίσεις που αντιμετωπίζουν επείγοντα θέματα τα οποία δημιουργήθηκαν μετά την ψήφιση του προβληματικού νόμου 4310/2014. Με τις ρυθμίσεις αυτές ουσιαστικά ακυρώνεται ο νόμος 4310/2014 και λαμβάνονται μέτρα που:

α) εξασφαλίζουν τη δημοκρατική διακυβέρνηση των ΕΚ και τον περιορισμό τυχόν αυθαιρεσιών,

β) βελτιώνονται οι εργασιακές συνθήκες ιδιαίτερα για νέους επιστήμονες και

γ) απλοποιούνται οι κανόνες υλοποίησης των ερευνητικών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Παράλληλα, τίθενται οι βάσεις για έναν επόμενο νομό πλαίσιο μακράς πνοής για την «Έρευνα και Καινοτομία».

Ο νόμος αυτός θα αντιμετωπίζει ολιστικά το ζήτημα της υγιούς σύνδεσης της Έρευνας με την Παραγωγή, χωρίς τις στρεβλώσεις που απορρέουν από μηχανιστικές και ιδεοληπτικές προσεγγίσεις που αποβλέπουν αποκλειστικά στη χρηστικότητα και οδηγούν στην εμπορευματοποίηση της Γνώσης, αγνοώντας τη σημασία των ερευνητικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν ως αποτέλεσμα επιστημονικής περιέργειας. Τέτοια αποτελέσματα, όπως έχει αποδειχθεί ιστορικά, έχουν τη μέγιστη επίδραση στην πραγματική οικονομία. Αντίθετα, αποκλειστικά χρηστικού τύπου προσεγγίσεις λειτουργούν τελικά ανασταλτικά για την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας, την οποία υποτίθεται ότι εξυπηρετούν.

- Η τρίτη δράση επικεντρώνεται στη δημιουργία ενός ανεξάρτητου Ταμείου που θα είναι αποκλειστικά επιφορτισμένο με τη χρηματοδότηση της Έρευνας στα ΕΚ, τα Πανεπιστήμια και την καινοτόμο επιχειρηματικότητα. Σε πρώτη φάση αναμένεται να εξασφαλίζει τη συνέχεια και στήριξη της ερευνητικής δραστηριότητας, τον εμπλουτισμό του ανθρώπινου δυναμικού και την αναβάθμιση και τη βιωσιμότητα των ερευνητικών υποδομών.

Η φάση αυτή προσδιορίζεται για την περίοδο 2016-2017. Παράλληλα σε δεύτερη φάση θα προωθήσει την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, μειώνοντας το κόστος του χρήματος με την παροχή χαμηλότοκων δανείων για Έρευνα σε καινοτόμες επιχειρήσεις. Με αυτόν τον τρόπο θα αναβαθμιστεί τόσο η Έρευνα που προκύπτει ως αποτέλεσμα επιστημονικής περιέργειας, όσο και η Έρευνα που συνδέεται με τις ανάγκες της αγοράς και τη στοχευμένη στήριξη καινοτόμων και νεοφυών επιχειρήσεων.

Το Ταμείο θα βασίζεται στη συνέργεια δημόσιων και ιδιωτικών πόρων. Οι δημόσιοι πόροι θα προέρχονται κυρίως από το ΣΕΣ και οι ιδιωτικοί πόροι θα προέρχονται καταρχήν από χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Η Διοίκηση του Ταμείου σχεδιάζεται να είναι ανεξάρτητη από την πολιτική εξουσία και θα διασφαλίζει αξιόπιστες, αδιάβλητες και διαφανείς διαδικασίες χρηματοδότησης της Έρευνας. Το Ταμείο θα λειτουργεί με κανόνες απλούς που θα ανταποκρίνονται στη δυναμική που διέπει την Έρευνα ενώ ταυτόχρονα θα εξασφαλίζει το Δημόσιο συμφέρον.

Η δημιουργία του Ταμείου και η ανάπτυξη συναφών μηχανισμών για τη λειτουργία του αναμένεται να επιτρέψει τη ριζική αναζωογόνηση της Έρευνας στα ΕΚ, τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και τις επιχειρήσεις και να διευκολύνει την ανάπτυξη μιας πραγματικής Οικονομίας της Γνώσης, η οποία θα συνεισφέρει ουσιαστικά στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Το Ταμείο θα συγκροτηθεί με βάση διεθνή σχετικά πρότυπα και θα αποτελέσει μια εμβληματική θεσμική παρέμβαση με προοπτική πέραν της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, με στόχο τη χάραξη και την υποστήριξη μιας μακρόχρονης εθνικής πολιτικής για την Έρευνα και την Καινοτομία.

Θα ήθελα να κλείσω επισημαίνοντας ένα θέμα που συχνά αναφέρεται κατά το τελευταίο διάστημα και πολλές φορές επικαλούνται άτομα ή ομάδες που στην πράξη βρίσκονται στον αντίποδα αυτών που πρεσβεύουν. Στο επίκεντρο των δράσεων που σχεδιάζουμε βρίσκεται η επιδίωξη της επιστημονικής ποιότητας και αριστείας. Αυτό αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την όποια επιτυχία και δεν επιδέχεται εκπτώσεις.

Θα πρέπει όμως να ξεκαθαρίσω ότι η επιδίωξη αυτή είναι κατάσταση δυναμική, είναι ο δρόμος προς την Ιθάκη. Γιατί για μας η επιδίωξη της ποιότητας και της αριστείας δεν συνδέεται ούτε με την αλαζονεία που συχνά προκύπτει από επιστημονική ανασφάλεια, ούτε με προθέσεις άσκησης ηγεμονίας, ούτε με τιμωρητικές πρακτικές. Αντίθετα, συνδέεται με την ανάδειξη των ισχυρών στοιχείων των ανθρώπων και των δομών και την άμβλυση των αδυναμιών τους.

Hellenic R&D Fund (HRDF)

Phase I:

In total: ~300 M€ for 2016-2017

- Science Fund
 - High Quality
 - Curiosity driven Research
 - Sector and place blind, bottom-up

- Young Scholars Fund
 - pre- and post-doctoral level
 - sector blind, bottom –up

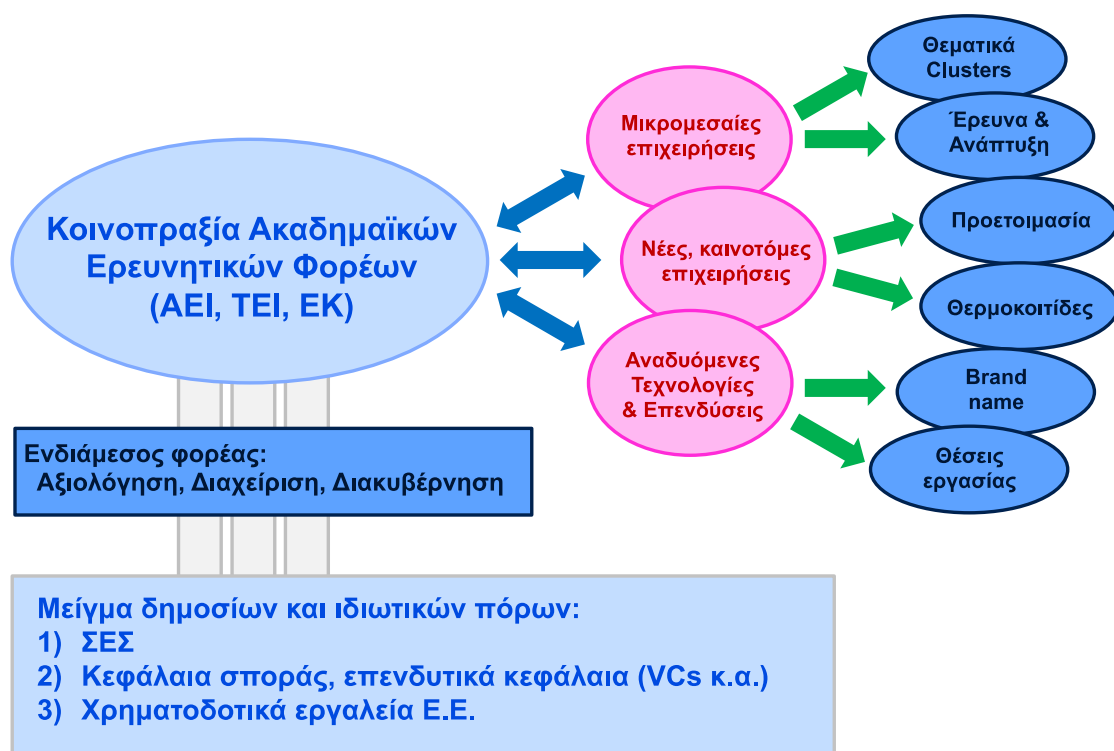
- Institutional Fund
 - Universities and Research Centers
 - Strategy led, top-down

Phase II:

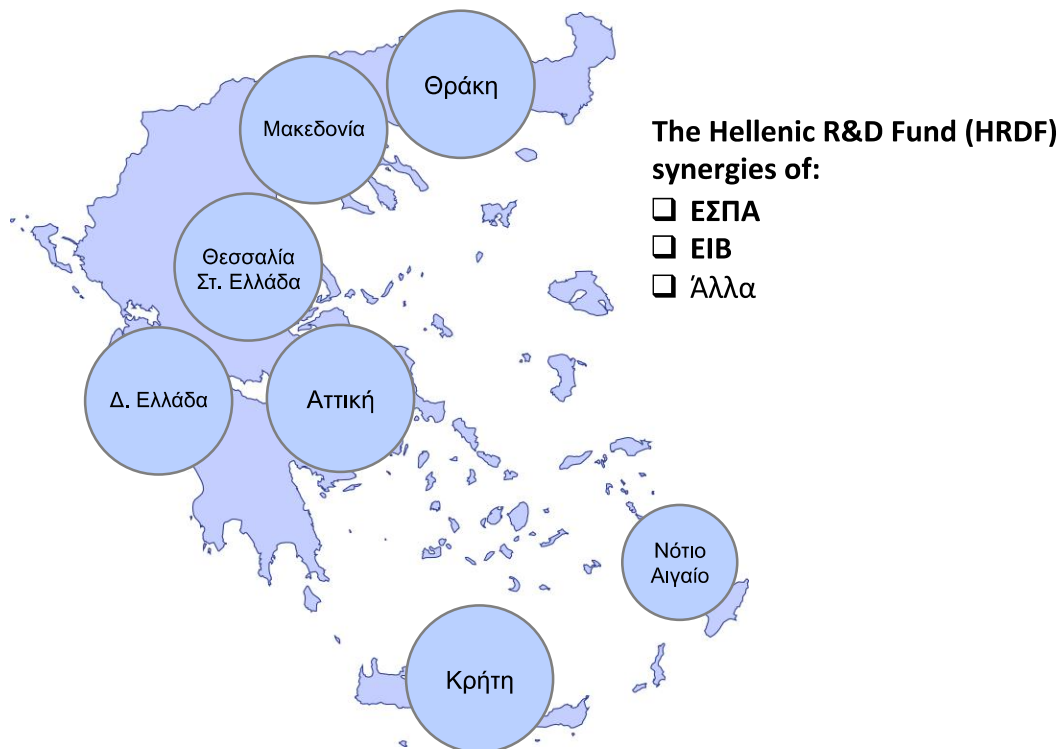
Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού

- Innovative Business Fund
- Science and society Fund
- Other

Το μέλλον: Ανάπτυξη με βάση την Ε&Κ

Πρόταση για μελλοντική ανάπτυξη του ερευνητικού/ακαδημαϊκού οικοσυστήματος:

Costas Fotakis, Alternate Minister, Research and Innovation
fotakis@minedu.gov.gr

